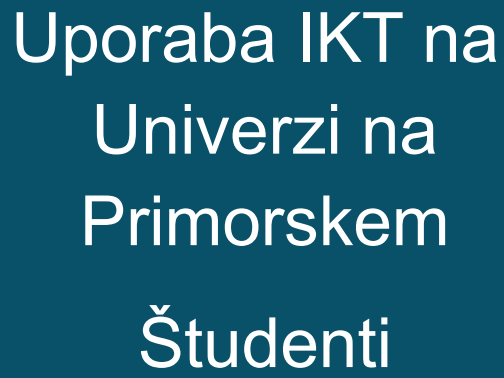

InoTeZ - Inovativno s tehnologijo do znanja

Uporaba IKT na Univerzi na Primorskem: Študenti, 2019

Pripravili: Boštjan Žvanut, Patrik Pucer in Šarolta Godnič Vičič
Univerza na Primorskem, Koper, 2020

To delo je objavljeno pod [licenco Creative Commons Priznanje avtorstva 4.0 Mednarodna](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Projekt financirata Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo RS in Evropski socialni sklad Evropske unije.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Kazalo

Uvod	1
Metode	2
Odnos študentov do IKT	3
IKT oprema in študij	4
IKT na fakultetah	5
E-učilnice predmetov	6
Varovanje osebnih podatkov	7
Viri slikovnega gradiva	8

Uvod

Z anketiranjem študentov Univerze na Primorskem (UP) smo v projektni skupini InoTeZ želeli ugotoviti, kako študenti dejansko uporabljajo informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT) za potrebe študija.

Naš cilj je bil torej ugotoviti:

- kako študenti UP dejansko uporabljajo IKT v pedagoškem procesu in
- kakšen je njihov odnos do uporabe IKT za študij.

Pridobljeni podatki nam bodo v pomoč pri načrtovanju nadaljnjih projektnih aktivnosti, še posebej pri vzpostavitvi podpore študentom. Cilj projekta je namreč zagotavljati smiselno in kakovostno uporabo IKT v pedagoškem procesu. Pridobljeni podatki nam bodo v pomoč tudi pri oblikovanju instrumenta za spremljanje stanja na tem področju tudi v prihodnje.

Poročilo v strnjeni obliki povzema glavne ugotovitve anketiranja v letu 2019. Po predstavitvi vprašalnika in vzorca bo sledil povzetek najpomembnejših ugotovitev v petih tematskih sklopih: Odnos študentov do e-učenja, IKT oprema in študij, IKT na fakultetah, E-učilnice predmetov in Varovanje osebnih podatkov na UP.

Metode

Vprašalnik smo zasnovali na podlagi sistematičnega pregleda literature in obstoječih vprašalnikov, s katerimi drugod ugotavljajo, kako uporabljajo študenti IKT (npr. ECAR in Jisc). Pregled literature je vključeval objave o uporabi IKT v visokošolskem pedagoškem procesu, odnosu študentov do IKT in podobno. Upoštevali smo tudi analizo razpoložljivih IKT virov in storitev na UP ter izsledke anket iz leta 2018.

Vprašalnik sestoji iz šestih sklopov, ki zajemajo podatke o anketirancih, vprašanja o IKT opremi, ki jo za študij uporabljajo, o njihovem odnosu do študija z IKT, IKT na fakulteti, e-učilnicah predmetov in varovanju osebnih podatkov na UP.

Anketiranje je potekalo od 6. 5. do 6. 8. 2019. S povezavo do spletnega vprašalnika, ki je bil izdelan s spletnim orodjem 1ka.si, smo preko študentskega informacijskega sistema, e-učilnic fakultet in informativnih ekranov povabili vseh 4933 študentov UP k sodelovanju. Prejeli smo 598 odzivov, v končni vzorec pa smo vključili odgovore 261 študentov, ki so vprašalnik izpolnili v celoti. Stopnja odzivnosti je tako znašala 5,3 %.

Končni vzorec zajema 22 % študentov in 78 % študentk. Povprečna starost sodelujočih je 22,7 let: najmlajši študent je imel 19, najstarejši pa 49 let. Anketirani študenti so iz vseh slovenskih regij: največ jih ima stalno prebivališče v Obalno-kraški regiji (24 %) in najmanj v Posavski regiji (0,5 %).

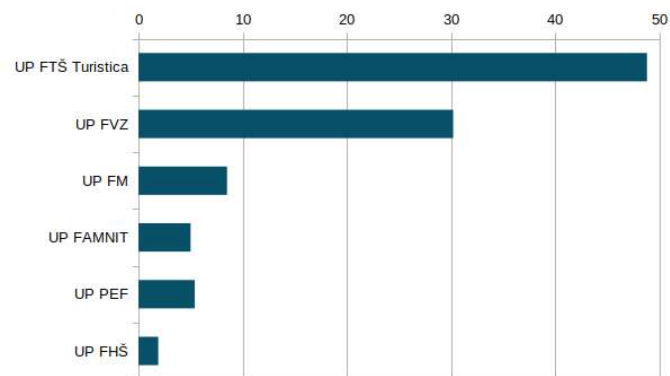
35,7 % anketiranih študentov prebiva med študijem pri zasebnikih, 31,2 % v študentskem domu, 30 % pa jih prebiva doma.

52,5 % študentov, ki so odgovorili na vprašanje, študira na I. bolonjski stopnji – visokošolski študij, 32,2 % na I. bolonjski stopnji – univerzitetni študij, 14,6 % na II. bolonjski stopnji in 0,8 % na III. bolonjski stopnji. Prihajajo z vseh fakultet UP (Prikaz 1).

62,1 % anketirancev dela občasno preko študentskega servisa, 19,5 % jih ni zaposlenih in ne opravljajo drugih oblik dela, 16,4 % pa je zaposlenih študentov. Največ anketirancev (43,1 %) je zaključila V. stopnjo izobrazbe oziroma srednjo poklicno-tehniško izobraževanje, najmanj (0,4 %) je takih, ki so zaključili magisterij znanosti.

Večina anketirancev, tj. 90,4 %, do sedaj ni bila na študijski izmenjavi (npr. ERASMUS). Na študijski izmenjavi je bilo 9,6 % anketirancev. Med temi jih je 92,0 % izmenjavo izpeljalo enkrat, 8,0 % pa dvakrat.

35,2 % anketirancev je ocenila, da so se v srednji šoli dobro (3) naučili uporabljati IKT. Le 9,5 % je omenjeno ocenila kot nezadostno. Večina anketirancev (40,7 %) je ocenila svoje dejansko znanje na področju uporabe IKT kot prav dobro (4). Najmanj anketirancev (5,5 %) je svoje dejansko znanje ocenilo kot zadostno (2). Nihče ni ocenil svoje dejansko znanje na področju uporabe IKT kot nezadostno (1).

Prikaz 1. Sestava končnega vzorca: delež študentov s posameznih članic UP

Odnos študentov do IKT

Ko smo študente povprašali o njihovih izkušnjah z IKT, je 84 % anketiranih izjavilo, da so osnovna računalniška orodja (spletni brskalnik, urejevalce besedil, ipd.) znali uporabljati že pred vpisom na fakulteto.

Študenti so ocenili tudi večinsko stališče učiteljev do uporabe mobilnih naprav v predavalnici. Večina anketirancev meni, da so učitelji nevtralni do uporabe mobilnih naprav. Pri tem se večji delež ocene nagiba proti prepovedi uporabe pametnih telefonov in tabličnih računalnikov in k zahtevani uporabi prenosnih računalnikov.

51 % anketiranih študentov meni, da so e-učilnice ključne za uspešen študij. 49 % študentov pravi, da so bolj aktivni pri predmetih, ki uporabljajo IKT. 43 % anketiranih študentov bi se predavanj udeležilo, tudi če bi bili posnetki predavanj na voljo, 52 % pa tudi če bi bila gradiva, o katerih teče beseda na predavanjih, na voljo na spletu.

72 % anketirancev se strinja, da bo IKT po študiju imela pomembno vlogo v njihovi karieri, vendar le 46 % anketirancev meni, da jih bo IKT, ki jo uporablja na fakulteti, ustrezno pripravila za kariero po končanem študiju in 37 % anketirancev je glede tega neodločenih.

Stališča študentov so deljena glede tega, ali lahko uporaba e-učilnice nadomesti kontaktne ure v predavalnici ali laboratoriju: 45 % se jih s tem strinja in 30 % se ne. 47 % anketiranih študentov si želi več predmetov, izvedenih spletno v

celoti, 24 % pa si ne. Tretjina si jih pravzaprav želi, da bi njihovi učitelji izvedli več ur v predavalnici/laboratoriju. Skoraj polovica (46 %) anketiranih študentov najraje študira izključno s pomočjo knjig in zapiskov na papirju.

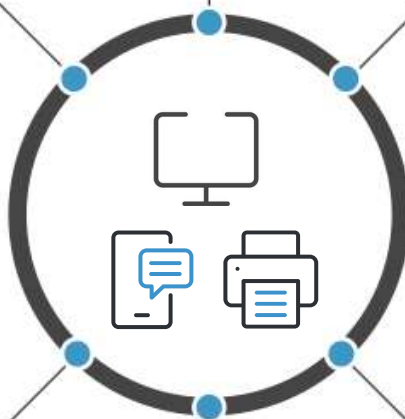

IKT oprema in študij

Študente smo povprašali tudi o napravah, ki so v njihovi lasti. 95 % anketirancev ima prenosni računalnik, 98 % pametni telefon in 42 % anketirancev ima namizni računalnik. 58 % študentov nima in ne namerava kupiti namiznega računalnika v naslednjih 12 mesecih, 84 % pa nima bralnika in ga ne namerava kupiti v naslednji 12 mesecih.

Študenti so ocenili tudi večinsko stališče učiteljev do uporabe mobilnih naprav v predavalnici. Večina anketirancev je omenjeno stališče ocenila kot nevtravno za vse mobilne naprave. Pri tem se večji delež ocene pri pametnem telefonu, tabličnem računalniku in nosljivi tehnologiji nagiba iz nevtralne proti prepovedi uporabe, pri prenosnem računalniku pa iz nevtralne proti zahtevani uporabi.

E-učilnice redno ali pogosto uporablja 70 % študentov. Poleg brezplačnih spletnih vsebin (npr. YouTube) (66 %), anketiranci za študij redno ali pogosto uporabljajo tudi mobilne naprave (63 %) in socialna omrežja (53 %). Med srednje pogosto uporabljenimi orodji in platformami lahko najdemo digitalne knjige in učbenike, večpredstavna učna gradiva ter orodja za skupinsko delo (npr. Google Drive, Office 365).

Študenti pravijo, da na učinkovitost njihovega študija najbolj pozitivno vplivajo e-učilnice, brezplačne spletne vsebine (npr. YouTube), digitalne knjige in učbeniki, spletna orodja za skupinsko delo in večpredstavna študijska gradiva. Vpliv preostalih orodij in platform je majhen.

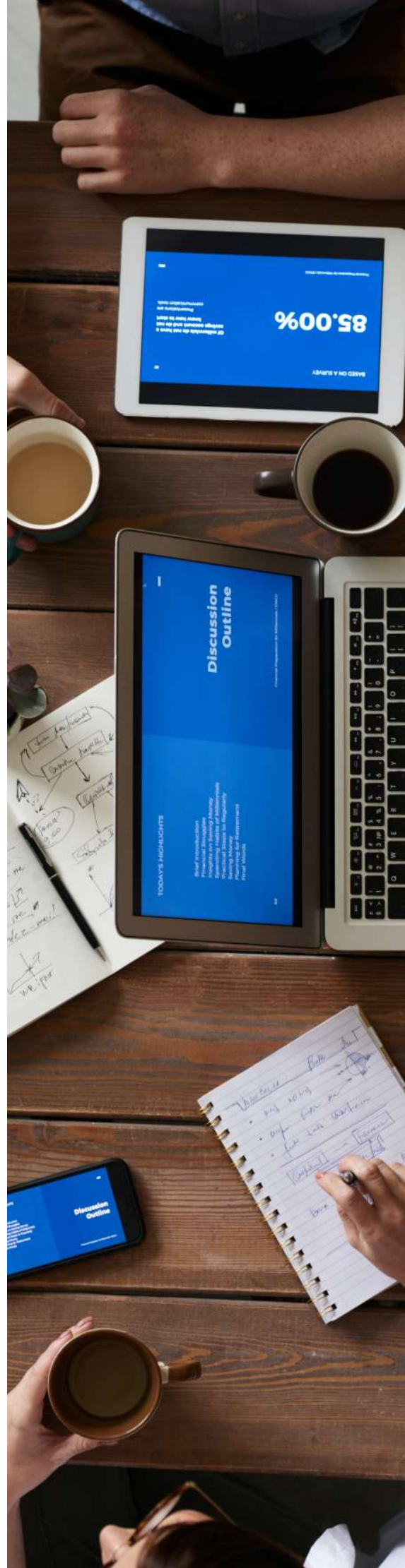
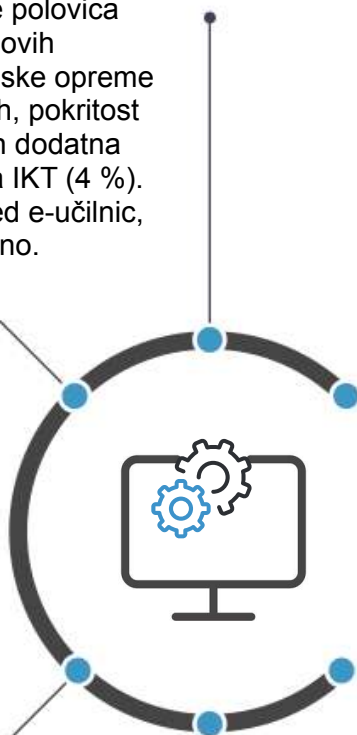
IKT na fakultetah

Študente smo povprašali o njihovih izkušnjah z razpoložljivostjo in zanesljivostjo IKT opreme na matičnih fakultetah. Velika večina študentov ni ne zadovoljnih in ne nezadovoljnih. Na vprašanje, kaj bi morala njihova fakulteta narediti na področju IKT za izboljšanje študija, je polovica študentov (49 %) izpostavila nakup novih računalnikov in posodobitev programske opreme – še posebej v računalniških učilnicah, pokritost učilnic z delujočim Wi-Fijem (15 %) in dodatna usposabljanja za študente s področja IKT (4 %). Pričakujejo pa tudi bolj sodoben izgled e-učilnic, več vtičnikov za prenosnike in podobno.

58 % anketiranih študentov ne ve, ali so študentom na voljo tečaji za uporabo IKT pri študiju, 12 % pa jih zatrjuje, da jih ni. 20 % študentov ni seznanjenih z razpoložljivostjo podpore uporabnikom na fakulteti. 51 % anketiranih študentov imajo s tehnično podporo na matični fakulteti pozitivne izkušnje, 23 % pa jih ima pozitivne izkušnje s tečaji IKT.

Ko z IKT gre kaj narobe, 59 % anketiranih študentov si običajno poišče rešitev za problem na spletu, 51 % pa jih povpraša druge študente ali prijatelje. 48 % anketiranev nikoli ne išče pomoči na fakulteti, 44 % pa se jih občasno obrne na strokovno službo za IKT na fakulteti.

39 % anketiranih študentov potrebuje podporo ali pomoč pri uporabi IKT za študijske namene le redko, 17 % pa nikoli. Pomoč včasih potrebuje 24 % anketirancev, pogosto ali zelo pogosto pa 20 % študentov.

E-učilnice predmetov

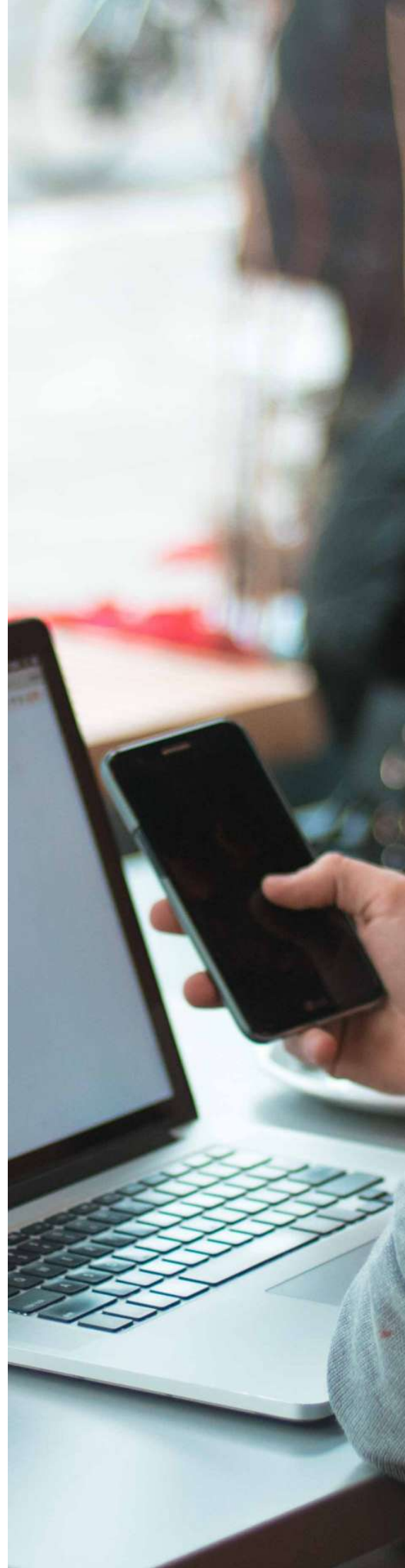
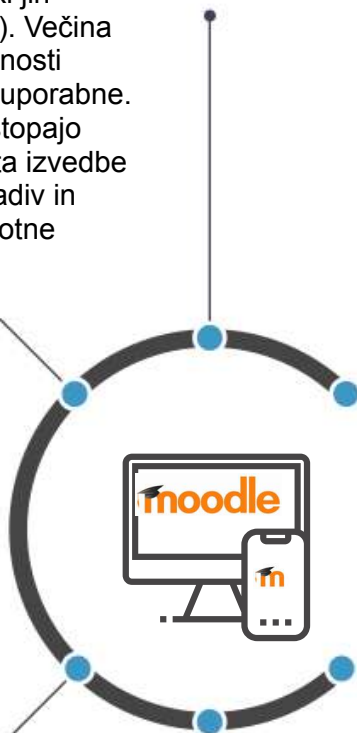
92 % anketiranih študentov je e-učilnice uporabljalo še pred vpisom na fakulteto. 44 % se jih je že neformalno izobraževalo na daljavo, 22 % tudi formalno.

Študenti so zadovoljni z uporabo možnosti za podporo študija, ki jih ponujajo e-učilnice (tj. Moodle). Večina anketirancev je ponujene možnosti ocenila kot uporabne oz. zelo uporabne. Po uporabnosti še posebej izstopajo objava učnega načrta ali načrta izvedbe predmeta, objava študijskih gradiv in vodenje evidence ocen za sprotne dejavnosti v e-učilnici.

Večina anketiranih študentov je zadovoljnih tudi s splošno enostavnostjo uporabe e-učilnic, z možnostjo njihove uporabe z mobilnimi napravami, s funkcijo spremljanja svojega napredovanja, pa tudi z zanesljivostjo in preglednostjo oddanih nalog ter z možnostjo pridobivanja povratnih informacij o oddanih nalogah.

Študente smo povprašali tudi o njihovem zadovoljstvu s posameznimi viri in dejavnosti v e-učilnicah. Velika večina anketiranih študentov je zadovoljnih ali zelo zadovoljnih z viri v obliki različnih statičnih digitalnih oblik (npr. pdf, pptx) (99 %), z možnostjo oddaje nalog (98 %) kot tudi z video (95 %) in interaktivnimi gradivi (89 %).

Anketirani študenti si želijo, da bi učitelji pogosteje uporabljali e-učilnico in ostale IKT v sklopu študija, čeprav se zavedajo, da njihov lastni uspeh pri študiju ni odvisen od tega, kako pogosto uporabljajo njihovi učitelji IKT.

Informacijska varnost

Študente smo povprašali tudi o njihovem odnosu do informacijske varnosti. Polovica anketiranih študentov včasih komu dovoli, da nenadzorovano uporabi njihovo mobilno napravo. Velika večina anketirancev (92 %) običajno varuje dostop do svojih naprav z geslom, PIN številko ali vzorcem. Velika večina anketirancev (92 %) običajno za spletno geslo uporablja kombinacijo števil, črk in simbolov.

Dobra tretjina anketirancev (36 %) je v zadnjih 12 mesecih nekomu posodila svoje geslo ali PIN-številko za računalnik, tablico ali pametni telefon. Le 10 % anketirancev je nekomu posodilo geslo za svoje spletne račune. Zelo majhnemu deležu anketirancev so v zadnjih 12 mesecih vdrli v spletne račune (2 %) ali ukradli kakšno napravo (2 %). Le 42 % anketirancev redno dela varnostne kopije podatkov.

Viri slikovnega gradiva

Slikovno gradivo na naslovni strani:
macrovector / Freepik (www.freepik.com)

Kazalo: Fotografija: Freepik
(www.freepik.com)

Stran 1: Fotografija: Tim Bennett,
Unsplash (unsplash.com)

Stran 3: Fotografija: Bongkarn Thanyakij,
Pexels (www.pexels.com); miselni vzorec:
Freepik (www.freepik.com); ikona: Gregor
Cresnar (www.flaticon.com)

Stran 4: Fotografija: Freepik
(www.freepik.com); miselni vzorec:
Freepik (www.freepik.com); ikone: Eucalip
(www.flaticon.com)

Stran 5: Fotografija: Fauxels, Pexels
(www.pexels.com); miselni vzorec: Freepik
(www.freepik.com); ikona: Srip, Flaticon
(www.flaticon.com)

Stran 6: Fotografija: Joseph Gruenthal,
Unsplash (unsplash.com)

Stran 7: Fotografija: pressfoto, Freepik
(www.freepik.com)

